

Mirosljub Todorović

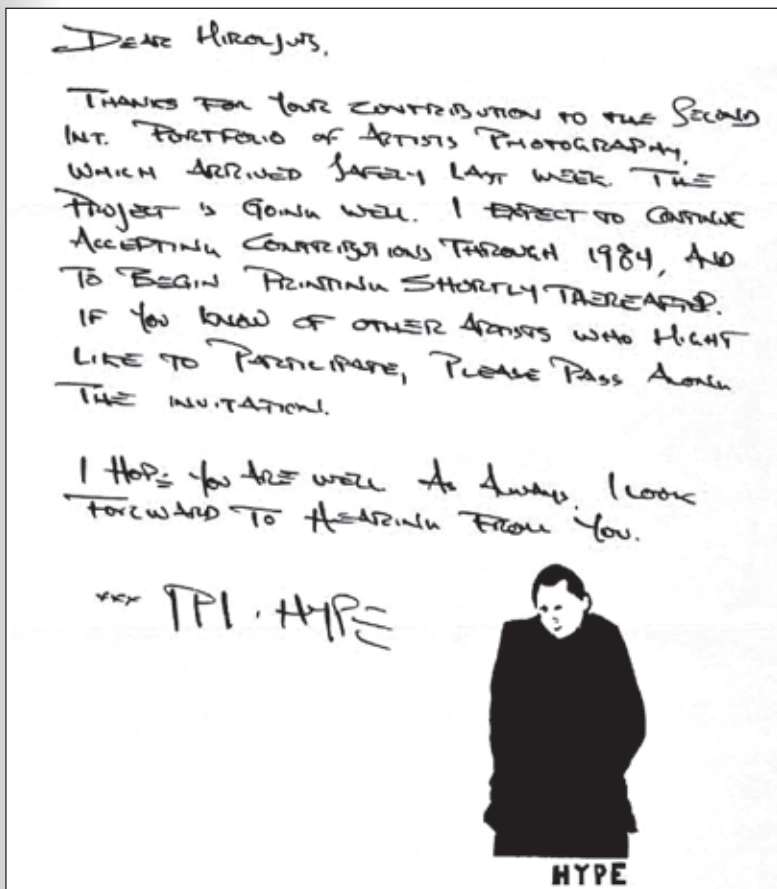
IZ DNEVNIKA

Nedelja, 10. jun 1984.

Pojavio se dvobroj „Književnosti“ 6-7; nema signalizma. Prema obaveštenju što sam dobio kasnije od sekretarice neće to biti ni u sledećem dvobroju 8-9 koji je u štampi.

*

Pismo iz Njujorka:

*

Vida Golubović šalje katalog neke keramičarke kojoj je napisala uvodno slovo.

*

Poštanska karta Andreja Tišme: „Slikaj se sa mnom“!

*

Bernd Löbach-Hinweiser javlja da je dobio marke koje sam mu poslao. Zahvaljuje se, izložba koju priprema biće tek u januaru-februaru sledeće godine. Kaže da će povodom izložbe biti štampan „a Very nice catalogue“ koji će mi, naravno, poslati.

*

„three steps to heaven“
expanded scissors art
by
gerhard cilek wohlmstr. 17/18
a-1020 wien
austria
&
martin krist: ed. eyslerg. 7/10
a-2000 stockerau
austria

*

„Najduže sedenje na mravinjaku pošlo je za rukom braći Asko i Jorma Komski iz Finske. Propozicije, koje su sami odredili, su glasile: izdržati što je moguće duže – gole zadnjice – na mravinjaku koji naseljavaju crveni mravi, poznati kao veoma ratoborni. Njihov rekord iznosi dva časa i 45 minuta. Posle njegovog postizanja, obojica mravljih obožavatelja su se uzdržali od bilo kakve izjave u vezi sa stanjem njihove pačeničke stražnjice.“

*

„Sindikata britanskih konfektionara izrazio je iznenađenje saznanjem da kraljica Elizabeta Druga nosi šešire proizvedene u inostranstvu, pre svega u Italiji i Francuskoj. Sindikat je uputio pismo Kraljici s apelom da se opredeli za domaće šešire. Sindikat smatra da je uvoz šešira, koji je prošle godine dostigao vrednost od 12 miliona funti, uzrok teškoća u domaćoj industriji šešira.“

*

Razlika između književnog i neknjiževnog teksta je u tome što se ostvaruju u jezicima čija je priroda jezičkog znaka drugačija.

Prema Jakobsonu nužno je dvostruko razmatranje komunikata: s aspekta emisije i s aspekta recepcije.

*

Najveći koeficijent inteligencije prelazi 250 – dok prosečni građanin ima oko 100. Nobelovac Albert Ajnštajn imao je solidnih 140. Dr Ketrin Moris, američki psiholog, pokušala je da rekonstruiše koeficijente inteligencije značajnih ličnosti evropske kulture. Pri tom se oslanjala na materijal koji je pružao podatke o inteligenciji pesnika i mislilaca koju su pokazivali do svoje 17. godine. Tako je utvrđeno da je Džon Stjuart Mil, engleski nacional-ekonomista, dospao do izvanrednih 190, pesnik Gete je imao 185, filozof Volter 170, a Mo-cart i Lord Bajron po 150. Kopernik i Servantes već deluju znatno ljudskije od ovih „olimpijskih bogova: imali su po 105.“

*

Novi broj francuskog časopisa „Contre Ciel“ s pismom:

**Contre
iel**
le Magazine de lecture

Nos Références :
DP/SL

Rouen le, 24 Mai 1984

Monsieur,

Notre jeune équipe a le plaisir de vous offrir ce deuxième numéro de notre magazine de lecture "ContreCiel".

A l'heure actuelle, il est le seul magazine de ce type publiant les nouvelles inédites d'auteurs français et étrangers.

Le sommaire de ce numéro est constitué par les inédits de René Jean Clot, André Siniavski, Michel Crisolia, Catherine Lépront, Jean Pierre Otte, Jean François Vilar, Simon et Jacques Debussy. Nous publions des entre-tiens avec André Siniavski -le dissident russe - Angelo Rinaldi, André Pieyre de Mandiargue, Boileau et Marcejac.

Dores et déjà, nous sommes en mesure de vous informer du sommaire du n°3 qui sera consacré particulièrement aux "Jeunes Ecrivains" tels: Elvire Mursil (prix du premier roman), Olivier Poivre d'Arvor, Alain Hadaud, Michel Host, Nicole Adrienne, Primo Basso, Jean Luc Cauthier. Nous publions également une longue nouvelle inédite d'Alain Gerber, qui vient d'obtenir le Prix de la Nouvelle de la Société des Gens de Lettres.

Le n°4 sera un numéro spécial consacré aux Etats Unis dans lequel nous enverrons des inédits de Bukowski, Miller, Mailer, Burroughs, Ginsberg, Pélieu, Kerouack, Ferlinghetti, Brautigan etc...

Vous remerciant de l'attention que vous porterez au "ContreCiel",

Veillez croire, Monsieur, en l'expression de notre cordiale sympathie.

P. DESMOULAINS.
Directeur de la Publication.

ÉDITIONS et PRODUCTIONS STREIF et DESMOULAINS
SALA DE CHIFFRE DE BUREAU 24ème, rue Pouchet 76000 ROUEN Tel. (03) 98.66.63 B. C. & ASSOCIÉS

*

„Jedna od nesumnjivo najčudesnijih mašina ovih vremena, koja bi nadmašila sve mašine koje je čovek napravio, pa i nemogući perpetuum mobile, bila bi vremenska mašina – naprava koja bi nam omogućila da ostvarimo Velsov san o putovanju u prošlost i budućnost. Zahvaljujući ovoj mašini mogli bismo da se ‘vratimo’ u vreme nastanka naše planete ili, pak, da prisustvujemo mogućem čovekovom iskrcavanju na planetu neke druge zvezde.

Ostavićemo po strani pitanje logike stvari – da li je moguće promeniti redosled uzroka i posledice – već ćemo se pozabaviti pitanjem fizičkih osnova ove ‘mašine’. Ako više uopšte ne sumnjamo u mogućnost realizacije Ajnštajnovog paradoksa ‘blizanaca’, prema kome bi čovek koji se veoma brzo kreće (brzinom bliskom brzini svetlosti) sporije stario od svog brata blizanca koji miruje, moramo se upitati kakvi bi uslovi morali da vladaju u nekoj sredini da ‘vremenska strela’ okrene svoj smer i naša mašina, umesto u budućnost, krene u prošlost?

Ovim problemom, koji je vezan za entitet vreme – prostor, bavio se američki matematičar Frenk Tipler, profesor matematike na Univerzitetu Teksasa. On je proračunao uslove pod kojima bi došlo do ‘lomljenja’ i ‘izvrtanja’ konfiguracije prostora – vremena, što bi omogućilo ‘kretanje unazad’ po osi vremena.

Prema Tipleru, neutronska zvezda (zvezda grandiozne gustine, sastavljena od samih neutrona), oblika cigarete, dužine 100 km i prečnika 10 km, koja bi rotirala oko svoje duže ose brzinom od 2.000 obrtaja u sekundi, obrnula bi ‘hod vremena’ tj. ponašala bi se kao vremenska mašina. U vreme kada je Tipler izveo svoje prve proračune, bila je poznata neutronska zvezda ‘Rak’ – pulsar, čija je brzina rotiranja bila za oko 60 puta manja od one koju bi zahtevala vremenska mašina.

Međutim, ove godine otkriven je jedan novi, superbrzi pulsar – neutronska zvezda koja samo 3 puta sporije rotira nego što je potrebno. Taj čudesni pulsar za sobom snažno ‘povlači’ vreme – prostor i otvara nove mogućnosti za ispitivanje ponašanja materije u neobičnim uslovima, kao i Ajnštajnovu teoriju relativnosti.

Što se čovekovog putovanja vremenskom mašinom tiče – izgleda da su još uvek izvanredno mali, jer bi se on, kao i mnogo šta drugo, osim elementarnih čestica raspao usled delovanja ‘plimskih sila’, ali već sama mogućnost postojanja ovakve mašine u realnom svetu budi nadu u nepresušnost tajni koje od nas Priroda skriva”

(„Politika“)

*

DIJETA

Prvi doručak: čaša nemasnog jogurta, kašičica meda, šolja čaja ili kafe bez šećera.

Užina: 100 grama sezonskog voća i čaša mleka.

Ručak: tanjir salate (šargarepa, paradajz, zelena ili mirođija) pomešane sa konzervom tunjevine, začinjena samo sokom od limuna ili šnicla od mesa bez masnoće, prženog na žaru (bez ulja), dva paradajza.

Užina: jogurt i sezonsko voće.

Večera: tvrdo kuvano jaje, dva kuvana crna luka (dva mlada crna luka), jabuka.

Pre spavanja popiti nezaslađen čaj. Piti samo vodu.

*

„Reči, oblici rečenice, unutrašnji pravci mišljenja, jednostavne reakcije uma – moje intelektualno biće neprekidno me progoni. Zato kada uspem da uhvatim neki oblik, ma koliko bio nesavršen, zapisujem ga iz straha da ću izgubiti čitavu misao.”

(Antonen Arto)

*

Dođi. Osvetli *zemaljske* gradove. Čistom *svetlošću*. Raskriljuju nam se kosti. Poput *cvetova*. Protivni vetrovi. Iz *duše* duvaju. Duga je noć. *Vreme* odgođeno. Ludi *vilenjaci*. Na ledinama. U *utrobi* vučijoj. Crno *sunce*. Spava.

Subota, 16. jun 1984.

Teško stanje samoubilačke depresije u toku koje je nastalo više ovakvih vizuelnih dnevnčkih „zapisa“:

*

Najveće ptičije jaje snela ženka nekog madagaskarskog noja. Jaje je bilo dugačko 34 santimetra, težilo je 12 kilograma i imalo zapreminu od 10 litara. Madagaskarski noj je, inače, u međuvremenu izumro.

*

slama
kola
smisao
novela
letak
delaver
adam
kimon
gi
ner
tovar
loz
ir
kuvar
biro
negotin
rasin
avalit
šolaja
oton
osica

*

„I na kraju – o slučajnosti – jer u prirodi ne otkrivamo nikakvu vrstu namere, nikakav po-
dešen uticaj sredine na nasleđe koji bi mogao da orijentiše promenu u unapred određe-
nom pravcu: nema, dakle, nikakve *a priori* nužnosti za živim svetom onakvim kakav je da-
nas. Svaki organizam, ma kakav bio, je tada neraskidivo vezan ne samo za prostor koji ga
okružuje, već i za vreme koje ga je dovelo dotle i koje mu daje kao neku četvrtu dimenziju.“
(Fransoa Žakob)

Ponedeljak, 25. jun 1984.

Knjiga „Signalizam u svetu“ (stranci o signalizmu) u štampi je, trebalo bi da se pojavi
do kraja jula.

*

Giljermo Dojzler šalje svoju knjižicu vizuelnih pesama.

*

Iz Kanade poziv na izložbu „Electronic Mail“.

*

Iz Istočne Nemačke (Freiberg) Kleine Galerie zove me da učestvujem na izložbi „Post-kartenkunst“.

*

U galeriji Sebastian slike i crteži Metke Krašovec.

*

Iz Japana katalog sa izložbe AU INTERNATIONAL MAIL-ART EXHIBITION održane u Metropolitan Muzeju u Tokiju i poziv na nove izložbe:

AU INTERNATIONAL MAIL ART EXHIBITION IN TOKYO

We held AU International Mail Art Exhibition at the Tokyo Metropolitan Museum on the 6th~24th Jan '84.

On the occasion, 1500 odd works gathered from 30 and more foreign countries.

The attendance was more than 5000 persons and got favourable comment.

Many thanks, We owe this success to you.

Annually, AU hold a show for campaign of mail art at every part of Japan.

We hope you favour as ever.

Best wishes,

- AU INTERNATIONAL MAIL ART EXHIBITION IN OSAKA
  - Sign and material free
  - DEADLINE Aug.1st, '84
  - SEND TO RYOSHIKE COHEN
1-6 Hiyeshicho Moriguchi city
OSAKA 570 JAPAN.
- HAND MADE BOOKS
  - DEADLINE Aug.1st, '84
  - SEND TO SHOZO SHIMAMOTO
No.1-1-10 Koshienguchi
Nishinomiya Hyogo-ken JAPAN.

MISAO KUSUMOTO

RYOSHIKE COHEN
SHOZO SHIMAMOTO

BYRON BLACK

*

DŽINOVSKI VULKAN NA VENERI

„U martu 1982. godine, posle erupcije meksičkog vulkana El Hihon, jedna mala kosmička sonda zabeležila je velike količine sumpor-dioksida u višim slojevima Zemljine atmosfere.

Ovo je navelo grupu američkih istraživača da ponovo pregledaju podatke koji od 1978. godine šalje kosmička sonda Pioneer Venus Orbiter o gasovima u okolini Venere (Venus). Po podacima sa ove sonde, u decembru 1978. u atmosferi Venere bilo je 50 puta više sumpor-dioksida nego inače, posle čega je ova koncentracija postepeno počela da opada.

Po mišljenju američkih istraživača, ovu količinu sumpor-dioksida u atmosferu Venere izbacio je vulkan koji je deset puta veći od El Hihona. Njegova snaga bila je dovoljna da izbacio sumpor-dioksid 70 kilometara visoko u atmosferu koja je sto puta gušća od Zemljine!

Slike sa dve sovjetske kosmičke sonde iz serije 'Venera', koje od oktobra 1983. kruže oko Venere, takođe su potvrdile postojanje aktivnih vulkana na ovoj planeti."

(„Politika“)

*

„Policija malog holandskog grada Spajkenisa morala je da evakuise oko 1.700 ljudi, kako bi mogla da pristupi delikatnoj operaciji demontiranja nemačke bombe 'fau-1' zaostale iz Drugog svetskog rata. Nakon šestočasovne operacije bomba je demontirana bez ikakvog incidenta. Bomba je duga osam metara, a već je četvrta ovakve vrste, koja je za poslednjih deset godina pronađena na teritoriji ovog grada u blizini Roterdama. Bomba se nalazila na dubini od 19 metara ispod jednog reni-bunara gradskog vodovoda."

*

„Britanska vlada je objavila da većina Britanaca i Velšana strahuje da noću izađe iz kuće. Prema nekim istraživanjima, svaki deseti stanovnik Velike Britanije radije ostaje uveče kod kuće. Najviše strahuju žene i ljudi iznad 60 godina. Sa mlađim osobama nije isti slučaj mada su svi najčešće žrtve uličnih prepada i pljački. Rezultati istraživanja pomoći će policiji da na pravi način povede borbu protiv nasilja."

*

Pismo Klause Petera Denckera:

SAARLÄNDISCHER RUNDFUNK

ANSTALT DES ÖFFENTLICHEN RECHTS

S
R

Postfach 1252
6620 SAARBRÜCKEN, den 12th June 1984
HA Kultur/FS
Red. Kunst und Wissenschaft
dr.de./tr

Dear friends,

1976 my german TV-station Saarländischer Rundfunk in Saarbrücken produced a documentary about "Sound Poetry". In Saarbrücken artists, journalists and men of science came together to demonstrate, to discuss those special forms of literature.

I want to produce now a second show on TV about "Visual Poetry" at the 22nd of November 1984 in Saarbrücken/West Germany. I want to invite artists from all over the world to demonstrate and discuss the history and present situation of Visual Poetry.

At the same time works of the invited artists are to be seen in an exhibition arranged by the Modern Gallery of Saarbrücken (opening of the exhibition at the 21st of November 1984), at the library of the university of Saarbrücken (books and book-objects) and at the TV-station (history of Visual Poetry). In addition to these activities two smaller galleries want to show a one-person-exhibition and a group-exhibition also at the same time.

A catalogue will publish all these activities.

Now for a first outline of the TV-production and for the discussion of the costs I need very quick answers to the following questions:

- 1) how much money you need for to come over to Saarbrücken (travel-costs and salary. All the other costs like hotel and to live here in Saarbrücken are ok and you will get this, what the station usually pays). I need a concrete number.
- 2) At what time you could arrive. Your depart is at the 23rd of November 1984.
- 3) Could you send works (pictures, books, objects, videos, films). What and how much.
- 4) Could you demonstrate something during the show. How much time you need. What do you want to demonstrate.
- 5) Which men of science and which critics should participate.

I want to beg your pardon that I can only invite 10 to 15 artists because the costs for the whole project are very high.

For today all the best
yours sincerely

(Dr. Klaus Peter Dencker)

Anna Oppermann, Rutschbahn 37,2 Hamburg
 Eugen Gomringer, Wurlitz 22,8673 Rehau
 Gerhard Rühm, Lochnerstr.1,5 Köln
 Franz Mon/Löffelholz, Reinhardstr.12,6 Frankfurt a.M.
 Jürgen Mau, Oberstr.36,2 Hamburg
 Heinz Gappmayr, Liebeneggstr.16/3,6/2/ Innsbruck/Österreich
 Jiri Kolar, 71 Rue Olivier Metra, 75/2/ Paris/Frankreich
 Timm Ulrichs, Postfach 6/43,3 Hannover 1
 Eino Ruutssalo, Iso Roobertinkatu 46, Helsinki/Finnland
 Mirosljub Todorovic, Dobrinjska 3, Beograd/Jugoslavien
 Luciano Ori, Via San Niccolò 33, Florenz/Italien
 Dick Higgins, P.O.Box 27, Barrytown, N.Y.125/7
 Richard Kostelanetz, P.O.Box 73, Canal Street, N.Y.1//13/USA
 Eugenio Miccini, Via G.Caselli 1, Florenz/Italien
 Takahashi Shohachiro, 4 Chome, 19-3, Takanatsu, Morioka Ø2Ø-Ø1/Japan
 Ladislav Novak, Nezvalova 44, Trebic/CSSR
 Ito Motoyuki, 2-2-15 Sawacho, Kitakami, Iwate pref.Ø24/Japan
 Ernst Buchwalder, St.Karlistr.17, Luzern/Schweiz
 Paula Clair, Concrete Poetry Archiv, 11 Dale Close St.Ebbe's
 Oxford OX1 1TV/England
 Dr.Christina Weiß, Habichtweg 17,66 Saarbrücken
 Prof.Dr.Max Bense, Alte Weinsteige 98,7 Stuttgart 70
 Prof.Dr.Karl Riha, Uni-GH.A., Reichweinstr,59 Siegen 21
 Marvin A,Sackner,300 West Rivo Alto Drive,Miami Beach,FL 33139/USA
 Dr.Franz Baumer, Bayrischer Rundfunk, Rundfunkplatz 1,8 München 2
 Peter Weiermeir, Frankfurter Kunstverein, Römerberg Markt 44,6 Frankf.
 Dr.Dieter Schwarz, 4 Rue Villerme, Paris/Frankreich
 Prof.S.Schmidt, Ginsterweg 89,44 Münster
 Prof.Hans Peter Althaus, Universität Trier, Dekanat Fachbereich II,
 55 Trier
 Prof.Dr.Gerhard Schmidt-Henkel, Am Hasenbühl 8,667 St.Ingbert

*

Nigde te *nema*. U snegu. U kuršumu. U žlezdi. Zaraženoj. Da li si *oblak*. Vrač nevidljivi. *Bezumljem* opasan. Otvaraju se. Crna vrata. Mojre naviruju. *Prepelice*. Nad bezdnom. *Raste* ti drvo. Na jeziku. *Krošnjom* grize nebo.

Četvrtak, 28. jun 1984.

Umesto izabrane ili neke vrste poezije („Planeta“, „Kiberna“, „Stepenište“), Beogradskoj knjizi sam ponudio zbirku „Nokaut“. „Nokaut“ sadrži raniji „Horoskop“ (još ranije „Pucanj u govno“ – ovaj sam ciklus, inače, izostavio) i „Hlebnjikovljevo oko“. Knjiga će imati ukupno 192 strane. U štampu bi se, po dogovoru sa glavnim urednikom, krenulo početkom jula. „Nokaut“ bi se u knjizarama, prema nekim predviđanjima, mogao naći krajem avgusta, ili početkom septembra.

*

Odlučio sam da ne šaljem radove na izložbu SPRACHSICHTBAKEITEN (poziv prof. Dr. S. J. Schmidta). Po svoj prilici neću odgovoriti ni na poziv Galerije Sincron (Armando Nizzi) kao ni na poziv časopisa „Kaldron“ (Karl Kempton). Sve je to postalo isuviše zamorno, a i finansijski (pošta) teško izdržljivo za mene.

*

Sovjetski kardiolog Lav Glibin, inače stručnjak za medicinu rada tvrdi da je najbolje vreme za rad između pet i šest časova ujutro. „Savremen čovek“ – kaže on – „živi i radi ponekad sasvim suprotno takozvanom biološkom ritmu organizma. A to, zajedno sa drugim faktorima, podstiče širenje srčanih oboljenja i pojavu tumora od kojih toliko strahujemo.“

Kao potvrdu svoje teorije profesor Glibin navodi primer stogodišnjaka sa Kavkaza – svi su ranoranioci i svoje planirane dnevne poslove uglavnom završavaju u jutarnjim časovima. Kaže, takođe, da nije slučajno ni to što se najveći broj rođenja u prirodi upravo događa u pomenuto vreme. Profesor Glibin daje i predlog da na svim meridijanima sveta radni dan počinje najkasnije u pet ujutro!

*

„Veterinari, sa univerziteta Nju Hempšajer, intenzivno treniraju svinje i spremaju ih za ‘sportske podvige’. Reč je o interesantnom eksperimentu koji će trajati dve godine u cilju da se pokaže direktno dejstvo određene hrane, posebno ugljenih hidrata, na organizam sportista i spremnost za vrhunske sportske rezultate. Sličan eksperiment bi sa ljudima trajao najmanje devet godina. Svinje, koje učestvuju u eksperimentu sportske medicine, podeljene su u tri grupe koje se razlikuju po vrsti hrane koju jedu i dužini svakodnevnih treninga, koji traju od svega nekoliko minuta do 40 minuta dnevno.“

*

Iz Odžaka knjižica J. Supeka „Jugoslovenski umetnički pečat“ i anderground časopis Nenada Bogdanovića „Total 1.“ U časopisu (133. prim.) uvodni tekst Klause Graha i dosta mejl materijala više autora među kojima se mogu izdvojiti: Ryosure Cohen, Ruggaro Maggi, Carlo Pittore, Andrej Tišma, Robin Crozier, Geza Perneckzy, Vittore Baroni, itd.

*

Ponovo višenedeljni zastoj rada na polemici.

*

Da bi obezbedili hranu sebi i svojim mladuncima, kraljevski pingvini (*Aptenodytes patagonica*) rone i do 240 m dubine! Ovo su utvrdili kalifornijski i britanski naučnici tako što su pod krila ove velike ptice pričvrstili minijaturne, ali savršene merne uređaje.

*

U starim planinama na jugu Kazahstana pronađena je ogromna galerija pećinskih crteža duga oko 50 kilometara. Na crtežima, koji su nastali pre 1300 do 1500 godina, uglavnom su prikazane scene iz lova i života u porodici. Interesantni su crteži životinja, zahvaljujući kojima se zaključuje da je danas sušni južni Kazahstan, bio nekada plodna oblast u kojoj su živele koze, jeleni, psi, pa čak i kamile. Zanimljivi su i crteži sa natpisima u kojima se mešaju klinasto pismo i arapska ligatura (dvostruko spojeno slovo). Pećinske crteže otkrila je zajednička istraživačka ekipa naučnika sa Moskovskog univerziteta i iz dva instituta Sovjetske akademije nauke za arheologiju i za vode.

*

„Odaberite dobro mesto sa mekim 'doskočištem' a to je travnato ili peskovito tlo ili mekša prostirka. Načinite mali čučanj ('počućanj') sa sastavljenim nogama; šake stavite na bokove, kako se to vidi na crtežu 'a'. Posle toga sa snažnim odrazom nogama i u stranu opruženim rukama odbacite uvis i pri tome raširite noge (desna napred – leva nazad – 'b' i odmah doskočite 'meko' na prste ili prednji deo stopala u čučanj, u kakvom smo se nalezili na početku vežbe, pa onda izvedite novi skok i pri tome izmenite položaj nogu (sada je leva napred, a desna nazad). Izvedite 6-8 skokova, u početku 'niskih', pa ih 'povisujte.'“

*

„Zemlja u kojoj su stanovali, široka, barovita, sa maglama i vrućim isparavanjem, sa nepreglednom šumom i talasanjem trske i vrbaka, sa njenim zemunicama i oborima u blatu, drvenim crkvicama, nestajala je sasvim iz njenog sećanja. Ova nova zemlja, sva zelena i hladna, tamnih šuma, sa proplancima nad kojima je nebo treperilo kao duboko providno jezero, bila je sa svih strana probijena vazduhom, i privremeno sasvim istisla iz duše njihove onu drugu, vetrovitu.“

(Crnjanski)

Sreda, 4. jul 1984.

Juče u Beogradskoj knjizi predao rukopis zbirke „Nokaut“ tehničkom uredniku koji će ga već za dan dva dati u štampu. Dogovor oko izgleda buduće knjige i unutrašnjeg tehničkog uređenja, posebno kako će se otisnuti vizuelna poezija, mail-art i fotosi sa gestualnim i objekt pesmama.

*

V. M. me obavestio da će mi njegov „Grafos“ objaviti zbirku „Dan na devičnjaku ili rumen gušter kišu pretrčava“ početkom iduće godine.

*

Sovjetski naučnici u stanici „Vastok“ na Antarktiku našli su u uzorcima leda sa dubine od 400 m spore penicilinske gljivice. Naučnici su utvrdili da su ovi mikroorganizmi stari oko 12. 000 godina.

*

„Seme jedne od najrasprostranjenijih biljaka u Australiji – australijskog votla koji na ovom kontinentu, slobodno raste gotovo u svakoj šumi ili šipragu – možda će u budućnosti rešiti problem ishrane čovečanstva. Kako tvrde naučnici iz istraživačke ekipe sidnejskog univerziteta, koji su četiri godine studirali prehrambene navike stanovnika australijskih šuma i prerija, aborđinskih plemena koja još uvek žive u slobodnoj prirodi, u njenom semenu ima dvostruko više proteina nego u pšenici. Votl je, inače jedna vrsta šiblja, sa cvetovima poput mediteranske mimoze, a dosad je upotrebljavan jedino u industriji mirisa i kozmetike zbog mirisnog cveta.“

*

„Kiše neuobičajene za ovo doba i u ‘količinama’ kakve se u tom gradu ne pamte već godinama, zagorčale su život Njujorčanima. Ulicama se slivaju prave bujice. Prizemlja kuća i garaže su poplavljeni i mnoge saobraćajnice onesposobljene. Međunarodni aerodrom Kenedi zbog kiše je četiri sata bio zatvoren. Padavine su izgleda dobrodošle samo pojedinih prodavcima kišobrana koji su odmah udvostručili cenu svoje robe za kojom je zavladała nenadana potražnja.“

*

Kiše i kod nas, hladno kao da nije juli, na planinama sneg.

*

Novo pisamce G. Dajzlera koji se još jednom zahvaljuje na zborniku „Signalizam avangardni stvaralački pokret“ i šalje nekoliko svojih postcards sa vizuelnom poezijom.

*

Postcard Andreja Tišme.

*

Pismo od Čekolja:

2. 07. 84 Samobor

Dragi Miroljube,

Šaljem vam moj novi projekt: „Formacija de II“, u kojemu su i dva eseja: „Fotografija kao znak“, i: „Signalističko slikarstvo“ (na vaš zahtjev mogu vam poslati slike – originale).

Osobito me raduje – vijest o vrlo angažiranoj (vašoj) izdavačkoj djelatnosti u vezi sljedeća tri signalistička projekta!

Uskoro (početkom Kolovoza-Augusta) ću vam poslati još dva moja nova projekta, koja planiram uraditi.

Srdačan pozdrav

Marijan Čekolj

*

Iz Stockholma, Peter R. Meyer poziva na „veliku retrospektivnu izložbu mejl-arta“ koju će organizovati tokom sledeće godine.

*

„Najnovija istraživanja grupe naučnika sa američkog univerziteta Ilinoj navode na pretpostavku da je, stotinama godina pre no što je Pompeja nestala pod pepelom Vezuva (79. g.n.e.), čitav niz sličnih vulkanskih katastrofa bio uzrok uništenja najrazvijenije civilizacije zapadne hemisfere. Arheolozi su odavno znali da je u predelu 885 kilometara duge doline Kauka, na prelazu iz severnog Ekvadora u Kolumbiju, nekada postojalo visoko razvijeno društvo, ali je ono pogrešno datirano, u period između 5. i 9. veka nove ere. Najnovija otkrića pokazuju da je reč o civilizaciji koja je cvetala između 1.500 i 600. godine pre nove ere. Pretpostavlja se čak da velike južnoameričke pretkolumbovske civilizacije Inka, Maja, i Asteka vode poreklo od ljudi koji su pobjegli iz doline Kauka, pred neprekidnim erupcijama vulkana?“

*

Iz Portugalije katalog izložbe ANTIHERO I, na kojoj sam učestvovao, i poziv na novu izložbu:

MANDRÁGORA-PESQUISAR(TE)

After four theatrical spectacles (three with visual characteristics and another for children) and two alternative expositions where mail-art was present, MANDRÁGORA pretends to do a work having, as basis, a great visual spectacle integrated in a mail-art exposition.

The subject will be: "MADS, PIRATES"

We invite you to collaborate sending us tape recorders with musics, films, slides, photos, drawings, paintings, draughts of scenic spaces, drawings of clothes, dramatic or poetic original texts, etc.

The material must be enjoyed till 01.11.84.

All the works will be shown at the exposition. We shall send a program and a poster to all participants.

The rehearsals will begin on December/84. The exposition/spectacle will be inaugurated on February or March/85. After, it will do a tournée in Portugal and, if possible, in other countries.

Any restitution must be asked and supported by the artist, but never before the end of the tournées.

Your collaboration for this exposition/spectacle is very important.

Another MANDRÁGORA's project is to promote a mail-art exposition with children's works. So, if possible, inform us about names and addresses of schools and organizations we may contact.

MANDRÁGORA have also published an envelope containing nine lithographies with base in the human body and called "Trip in search of the profundity of things".

If you are interested to have this envelope containing art, send us the equivalent to USD 5.

apartado 187-2752 Cascais codex, Portugal

*

„Stvarnosti čiji je sastav prirodan liče na umetničke proizvode. Na kraju seme igra ulogu umetnika jer ono potencijalno sadrži oblik, a ono od čega dolazi seme je u izvesnoj meri istoimeno sa stvarnim bićem.“

„Potrebno je ispitati da li je svaka stvarnost istovetna sa svojom suštinom ili je različita.“
(Aristotel)

Subota, 7. jul 1984.

„Evropska laboratorija za fiziku čestica saopštila je da je otkriven kvark 't gornji'. Sa ovim značajnim otkrićem kompletirana je slika osnovnih čestica koje ulaze u sastav materija, ističu saradnici laboratorije 'Cern'.

Vest o otkriću kvarka 't gornji' usledila je posle prošlogodišnjeg otkrića 'neutralnog bozona' čestice manje od atoma, i takozvanih čestica 'W', za koje se svojevremeno isticalo da je najveći korak u poslednjih 25 godina u objašnjenju prirode materije.

Sada je predstavnik 'Cerna' saopštio da je ekipa od 151 naučnika, na čijem se čelu nalazi dr Karlo Rubia, dobila eksperimentalne dokaze o postojanju kvarka 't gornji', čime je slika materije u svemiru zaokružena.

Kvark 't gornji' je jedan od 12 poznatih najmanjih osnovnih čestica materije. Tragajući za česticama manjim od atoma, naučnici su predvideli da osnovne čestice strukture materije čine šest kvarkova i šest leptona. Dosad su naučnici otkrili pet kvarkova, a sadašnje otkriće u skladu je sa teoretskim predviđanjima.

Kvark je grupa hipotetičkih čestica i smatra se da su one, uz leptone najelementarnije klase čestica – sićušni komadi materije za koju se pretpostavlja da su osnovni sastojci svemira.

Neke elementarne čestice se spajaju i stvaraju atom, osnovnu jedinicu svakog hemijskog elementa. Otkriće šestog kvarka, nazvanog 't gornji' usledilo je posle otkrića pet vrsta kvarkova koji su nazvani 'gore', 'dole', 'stran', 'šarm' i 'donji'."

(„Politika“)

*

PROGNOZA ZA JUL

Tokom ovog meseca može se očekivati da će temperatura imati česta, ali mala kolebanja. Sa nešto izrazitijim osveženjem računa se sredinom prve dekade, kada će najviša dnevna temperatura u nekim mestima iznositi oko 20 stepeni. Najtopliji period očekuje se između 10. i 20. jula, kada će temperatura u pojedinim danima prelaziti 35 stepeni. Kiša i grmljavine u ovom mesecu trebalo bi da se pojavljuju znatno ređe u odnosu na višegodišnje proseke. Ovo naročito važi za drugu polovinu jula. Srednje mesečne temperature u toku ovog meseca kretaće se u granicama višegodišnjih proseka, što znači da će najtoplije biti u dolinama Neretve, Zete i Vardara, sa temperaturom od 25 do 27, na primorju od 22 do 24, a u kontinentalnim predelima od 20 do 22. Svežije vreme može se očekivati samo u planinskim predelima.

*

„U Sibiru, 140 kilometara severoistočno od Jakutska (glavni grad oblasti Jakutije) otkrivene su grobnice iz doba neolita, stare oko 3.500 godina. Grobnice su izgrađene od keramičkih pločica, a u jednoj od njih sovjetski arheolozi su pronašli pored skeleta i mnoštvo predmeta među kojima i jednu oštricu kamenog noža i elemente neke igre izrađene od roga. Na osnovu stanja skeleta, od kojih neki pokazuju tragove preloma, stručnjaci će moći da izvuku zaključke o stepenu medicinskog znanja stanovnika istočnog Sibira iz pomenu-tog doba, koji su bili savremenici starih Egipćana.“

*

„Najrasprostranjeniji jezik je engleski, koji u svim delovima sveta služi kao upotrebnii jezik. Za maternji jezik ga ima 'samo' oko 350 miliona ljudi, ali zato nebrojeni milioni govore engleski kao drugi ili kao zvanični jezik. Najbrojniji maternji jezik svakako je još uvek kineski, kojim se služi više od 800 miliona ljudi.“

*

Poziv iz Amsterdama:

Henryk Gajewski
P.O. Box 75567
1017 NH Amsterdam
The Netherlands

NETWORKING June 1964

Greetings!
First I must apologise for being out of touch for so long. I have been working very hard on my film "Punk in Poland", which has been broadcast on Dutch tv and which was also very well received in a film festival in Cannes. Punk in Poland is a 45 minutes documentary about youth culture and expression in an environment of enormous social change and conflict. It is a project which has been personally very gratifying for me. Through this film I have established an association with 'Ortref & Partners Filmprodukties BV', a highly respected Dutch film production organisation. Ortref & Partners intends to produce my next project, a film exploring the international Mail Art network.

A NEW FILM

The intent of the film is to introduce to general audiences (via TV and theatrical distribution) the concepts, values and practices of the mail art community.

SPECIAL DELIVERY

The film is presently in a research phase. I am being assisted in the research by David Weisman. We are collecting documentation and ideas from people involved in the Network. The results of the research will eventually determine the content and structure of the finished film. The research will follow the Mail Art routine. We will be sending out newsletters (until September 1964) detailing our progress and documenting your contributions. The newsletters will be sent to all participants.

WILL YOU PARTICIPATE ?

PLEASE SEND:

- & photos (color SLIDES only) of you and your home, studio, and community.
- & PROJECTS - short written description of projects you have created and/or are currently developing (both with mail art as well as your individual work) illustrated with slides, audio cassettes, film, video, especially projects which would be available for filming.
- & IDEAS & SUGGESTIONS concerning aspects of mail art which you would like to see emphasized in the film.
- & MUSIC & SOUND - cassettes of your audio creations. I will also be looking for someone to create a sound track for the film.
- & TELEPHONE number(s) and best times to reach you.

* 5 selfaddressed stickers!

The newsletters will be sent to all participants. No returns, except films and videos on request. If you will be sending material which you want returned, please notify me in advance.

*Best wishes!
H.G.*

*

Dok se *budiš*. Ledeni mesec. Zaponci svemira. U zamućenoj glavi. *Utve zlatokrile*. Onda dolaze. Poludele orgulje. Dan u *vučjoj* koži. Rodnica nabubrela. Udahnuo sam. Grumen *zemlje*. Mirisne. Grančicu *maslinovu*. Meru postojanja.

*

„Treba bez prestanka bdeti nad gnojnim nesanicama i nad setnim snoviđenjima.”
(Lotreamon)